

Robin Hood was even in Brussel (10.9.10)

Dinsdagmorgen 7 september werd er actie gevoerd bij het begin van de vergadering van de Europese ministers van Economie en Financiën aan Justus Lipsius gebouw in Brussel, het hoofdkwartier van de Raad van Europa. Aldus een persbericht van ATTAC Vlaanderen.

Onze vrienden van de Britse Robin Hood Tax coalitie hadden een theatrale sketch uitgewerkt waarbij aan de ene kant een aantal bankiers en vertegenwoordigers van de financiële industrie vechten voor het behoud van deregulering en ook voor hun bonussen en aan de andere kant vertegenwoordigers van de mondiale civiele maatschappij die strijden voor gezondheidszorg, onderwijs, toegang tot water en maatregelen tegen de klimaatverandering.

De strijd is ongelijk en de bankiers winnen die met gemak tot Robin Hood zijn gevreesde Financiële Transactie Taks kan invoeren. Op dat ogenblik vermindert vooral de speculatieve dominantie van de financiële markten, stabiliseert de wereldeconomie en zijn er voldoende inkomsten om geen asociale bezuinigingspolitiek te moeten doorvoeren en de middelen te bekomen om mondiale publieke goederen rechtvaardig te herverdelen (gezondheidszorg, onderwijs, ontwikkeling, maatregelen tegen klimaatopwarming, enz.).

Daarna vergaderden een veertigtal Europese vertegenwoordigers van NGO's (11.11.11, Oxfam UK, WEED Germany, Solidar, Friends of the Earth, Coordination Sud, Eurostep, enz.), sociale bewegingen (Attac Vlaanderen, Attac Frankrijk, Attac Italië, Attac Oostenrijk, enz.) netwerken (CIDSE, ENOFAD, Robin Hood Tax Coalition, Make Finance Work, Europeans for Financial Reform, Cross Sectoral Financial Crisis Network, Italian ZeroZeroCinque Campaign, European Public Health Alliance, enz.), vakbonden (ETUC, UNISON (grootste Britse vakbond) en politieke partijen zoals de PES (Europese Socialisten) en de Green Party (de Europese Groenen) om de krachten in de toekomst meer te bundelen en volop te ijveren voor een Europese FTT (Financiële Transactie Taks).

Sommige van onze netwerken zoals ENOFAD (European Network for Finance and Development) waarvan Attac Vlaanderen en 11.11.11. lid zijn, zijn al tien jaar actief rond de Tobintaks en mondiale fiscale rechtvaardigheid.

We willen meer dan ooit dit belangrijke politieke moment aangrijpen om resultaten te behalen.

We hebben dus collectief beslist dat we ons niet zullen verzetten tegen minder omvattende maatregelen zoals een bankentaks of FAT TAX (een belasting op de winst en de loonmassa van de financiële instellingen, niet op de omzet, zoals bij de Tobintaks) maar dat we zelf gecoordineerd actie zullen voeren voor een FTT.

De vergadering was nog niet voorbij toen het nieuws vanuit de ECOFIN vergadering doordrong: opnieuw geen beslissing.

Frankrijk en Duitsland blijven de grootste verdedigers, samen met Oostenrijk. Volgens onofficiële bronnen zou nu ook Griekenland tot dit kamp zijn toegetreden. Maar als Frankrijk de promotor wil zijn voor een FTT hoe moeten we dan de uitlatingen verklaren van de Franse minister van Financiën, Christine Lagarde, tegenover journalisten in Brussel: De FTT is technisch realiseerbaar, maar praktisch zeer moeilijk. Het is politiek wenselijk maar financieel onvoorspelbaar? En de Duitse minister van Financiën, Wolfgang Schäuble, heeft duidelijk laten verstaan de FTT te blijven verdedigen maar nooit unilateraal in te voeren.

Vooraf Groot-Brittannië is tegen samen met Zweden, Nederland en Spanje. Zweden heeft ooit zelf een FTT ingevoerd en is daarop teruggekomen. Volgens de Zweedse minister van Financiën, Anders Borg, vertrok een groot deel van de financiële industrie vanuit Zweden naar de City in Londen. Hij is nu een groot tegenstander van een Europese FTT omdat volgens hem het grootste deel van de financiële markten vanuit Europa zullen emigreren naar de Verenigde Staten of Zwitserland.

Ook de Europese Commissie is niet gewonnen voor een FTT en volgt vooral de argumenten van het IMF hierin (techniciteit en vlucht van financiële markten). Ook de directeur van de Europese

Centrale Bank, Trichet, is tegen een Financiële Transactie Taks. De Britse minister van Financiën, Osborne, zei tijdens het debat: We kennen deze discussie al jaren en zullen er nog jarenlang over discussiëren.

Ook België behoort tot het kamp van de voorstanders.

België heeft een aantal pleitbezorgers zoals demissionair premier Leterme en minister van ontwikkelingssamenwerking Charles Michel. In oktober 2009 trad Leterme, toen nog minister van Buitenlandse Zaken, op de voorgrond bij een samenkomst in Parijs van de Leading Group on Innovative Finances (indertijd opgericht onder auspiciën van Chirac en Lula) waar hij aan de zijde van Kouchner de expertengroep van de leading Group boven de doopvont hield. Op vraag van Leterme nam voor België Professor Lieven Denys deel aan de expertengroep (verantwoordelijk voor de tekst van onze Belgische Tobintakswet). Die expertengroep kwam enkele weken geleden eindelijk naar buiten met hun rapport waarin een pleidooi te vinden is voor de invoering van een FTT. Voor ons is hun rapport dan ook een wetenschappelijke aanvulling bovenop onze politieke argumenten, in tegenstelling tot de rapporten van de Europese Commissie en IMF (Internationaal Monetair Fonds). Minister van Ontwikkelingssamenwerking, de liberaal Charles Michel, van de MR (zelfde partij als Reynders) liet zich de voorbije maanden internationaal opmerken door een fel pleidooi voor een FTT, ondermeer door een speech voor de Verenigde Naties, opgepikt door New York Times en Walkl Street Journal.

Maar op de ECOFIN top en zeker tijdens het Belgische voorzitterschap is het minister van Financiën Didier Reynders die de plak zwaait, niet direct een minnaar van een Tobintaks. Hij had een brief ontvangen van Merkel en Sarkozy om zeker de FTT op het programma van ECOFIN te zetten en ook Charles Michel heeft nog eens per brief bij Reynders aangedrongen opdat België het voorstel volop zou verdedigen.

Attac Vlaanderen, 11.11.11. en Oxfam Solidariteit verstuurd vorige week een brief aan minister Didier Reynders naar aanleiding van de ECOFIN vergadering. In deze brief maken wij een aantal aanbevelingen aan de minister en vragen wij hem om er alles aan te doen opdat er een financiële transactietaks komt, waarvan de inkomsten duidelijk gelinkt worden aan de financiering van ontwikkeling en globale publieke goederen zoals klimaat.

Alhoewel Reynders beloofd heeft de FTT te verdedigen op de vergadering van ECOFIN zijn we oud en wijs genoeg om te beseffen dat deze minister niet gespeend is van enig politiek cynisme. Toch wilden we van de ECOFIN vergadering gebruik maken om zoveel mogelijk druk op de financiële ketel te houden en hebben dan ook deze brief verzonden aan de voltallige regering, een groot aantal volksvertegenwoordigers en Europese parlementsleden, zodat ze politieke controle kunnen uitoefenen op de daden van deze minister.

Twee jaar na de grootste financiële crisis sinds de jaren 30 en de eerste paniekvergaderingen van de G-20, bezondigt de financiële sector zich nog steeds aan hetzelfde speculatieve wangedrag (om nog te zwijgen van de uitbetaling van excessieve bonussen) en dreigen bovenal de gewone werkende en werkloze mensen, die de redding van de banken reeds betaald hebben, nog eens het slachtoffer te worden van drastische bezuinigingen (lees in Europese Unie taal het op orde brengen van de begrotingen via besparingen in de publieke voorzieningen en sociale zekerheid). Het is dan ook cynisch dat terwijl de Europese ministers er helemaal niet in slagen om tot een structurele maatregel te komen om de financiële markten aan banden te leggen en te reguleren en te laten meebetalen aan de financiële crisis meer dan twee miljoen mensen manifesteerden in Frankrijk tegen de bezuinigingspolitiek van Sarkozy die wel intussen een groot voorstander is van een FTT.

Men moet nu dringend echte maatregelen gaan nemen en de speelruimte van de grote speculanten in de financiële sector drastisch inperken.

De Financiële Transactie Taks (FTT) waarvoor we ijveren is geen wondermiddel.

De taks is ook voor ons maar een van de vele instrumenten die we nodig hebben in de aanpak van de financiële crisis nodig hebben. Maar het is wel een uitstekend instrument.

De FTT kan vrij snel en door afzonderlijke landen en landengroepen, zoals de Eurozone, worden

ingevoerd en toegepast. Het kan helpen om kapitaalbewegingen meer op de langere termijn te richten dan op het dagelijks heen-en-weergeflits (high frequency trading). En daarbovenop kan de taks kan heel veel geld opbrengen (volgens prof. Stephan Schulmeister tussen de 200 – 800 miljard euro per jaar) voor ontwikkeling, strijd tegen klimaatverandering en de financiering van Mondiale Publieke Goederen zoals water, onderwijs, gezondheidszorg.

Omdat de deuren nog niet volledig gesloten zijn moeten we blijven druk uitoefenen. Eerst komt de Top voor de Millenniumdoelstellingen in New York, derde week van september, waar Leterme zelf de delegatie zal leiden en de vergadering toespreken.

Daarna komt er een nieuwe ECOFIN op 30 september/1 oktober waar volgens de berichten de mogelijkheid van een taks opnieuw op de agenda komt. En in november is er nog de G20 in Seoel, Zuid-Korea.

Veel van de sociale bewegingen in Europa rekenen echter op Sarkozy tijdens het Franse voorzitterschap van de EU in 2011, maar Attac Europa blijft zeer wantrouwig tegenover de taksshow van Sarkozy die tot alles bereid is om zijn herverkiezing in 2012 veilig te stellen.

Daarom kunnen we niet blijven steunen op het slopende lobbywerk naar politici en beleidsmakers alleen. Het wordt tijd dat fiscale rechtvaardigheid een populair strijdthema wordt bij al diegenen die strijden voor sociale rechtvaardigheid.

De strijd voor een Financiële Transactie Taks, bvb. op niveau van de Eurozone, moet gepopulariseerd worden.

Zo vlug mogelijk.

Dat is de grote taak van de sociale bewegingen en Europese netwerken.

Indien we daarin falen, falen we in de rechtvaardige verdeling van mondiale publieke goederen.

.